

Kto korzysta na prywatyzacji?

wiedza o społeczeństwie
podstawy przedsiębiorczości
lekcje do dyspozycji wychowawcy
przedmioty ekonomiczne

25
minut

Cel ćwiczenia

Rozróżnianie przez uczniów korzyści, jakie daje prywatyzacja różnym grupom interesariuszy.

Przebieg ćwiczenia

1.

Zapoznajemy uczniów z fragmentami prac:

„Wolność i własność” Ludwiga von Misesa

„Zagadnienie kapitalizmu i prywatnej własności, poza innymi uwarunkowaniami, opiera się na nieproporcjonalnie dużej wydajności w stosunku do podjętych wysiłków. To właśnie ta wydajność sprawia, że kapitalistyczny biznes zaopatruje stale rosnącą populację, nieustannie podnosząc poziom jej życia. W warunkach tego dobrobytu powstaje środowisko społeczne, w którym wyjątkowo utalentowane jednostki mogą dać swoim współobywatelom wszystko, co tylko są w stanie dać”.

„(...) Podstawą każdej cywilizacji, w tym również naszej, jest prywatna własność środków produkcji”.

Źródło: www.prywatyzacja.dla.ludzi.pl/o-wlasnosci/wybor-cytatow/ludwig-von-mises-o-wlasnosci-prywatnej

„O własności prywatnej” Friedricha Augusta von Hayeka

„W nowoczesnym społeczeństwie jednak niezbędnym warunkiem zabezpieczenia jednostki przed przywilejem nie jest posiadanie przez nią własności, lecz istotne jest to, żeby materialne środki realizacji jej planów działania nie były pod wyłączną kontrolą jakiegoś innego czynnika. Jest jednym z osiągnięć współczesnego społeczeństwa, że z wolności może korzystać osoba nie mająca praktycznie żadnej własności (poza dobytkiem osobistym, takim jak odzież – choć nawet i takie rzeczy można wypożyczyć) oraz że troskę o własność, która służy naszym potrzebom, możemy w dużej mierze pozostawić innym. Ważne jest jednak, żeby ta własność była dostatecznie rozproszona, tak żeby jednostka nie była uzależniona od konkretnych osób, zdana wyłącznie na zaopatrywanie się i zatrudnianie u nich”.

Źródło: www.prywatyzacja.dla.ludzi.pl/o-wlasnosci/wybor-cytatow/friedrich-august-von-hayek-o-wlasnosci-prywatnej

Prosimy uczniów, aby ustosunkowali się do wpływu własności na rozwój społeczeństw.

W podsumowaniu zwracamy uwagę, że historia jest pełna przykładów, kiedy próby negowania prawa własności doprowadzały zarówno do upadku gospodarki, jak i nadwyrężenia elementarnych stosunków międzyludzkich oraz obniżenia standardów etycznych (np. gospodarka centralnie planowana - jaka forma własności dominowała i jaka była efektywność pracy oraz jakie były skutki takiego gospodarowania dla społeczeństwa).

2.

Dzielimy klasę na 6 grup. Każda z nich otrzymuje na paskach korzyści z prywatyzacji oraz nazwy podmiotów, których te korzyści dotyczą. Zadaniem każdej grupy jest przyporządkowanie korzyści płynących z prywatyzacji do odpowiednich podmiotów. Na czystych paskach uczniowie mogą wpisać własne propozycje. Przedstawiciele grup omawiają korzyści z prywatyzacji dla podanych interesariuszy.

W podsumowaniu zadajemy pytanie:

Czy przychody z prywatyzacji są najważniejszym argumentem przemawiającym za prywatyzacją?

Materiały dla nauczyciela

1.

Korzyści z prywatyzacji – rozwiązanie zadania.

Pracownicy:

- ▲ Szansa na wyższe zarobki – adekwatne do efektów i wyników pracy.
- ▲ Podnoszenie kwalifikacji, szkolenia, rozwój zawodowy pracowników.
- ▲ Możliwość awansu i zmiany stanowiska.
- ▲ Możliwość nieodpłatnego nabycia do 15% akcji pracowniczych.

Skarb Państwa:

- ▲ Przychody z prywatyzacji mogą zostać przeznaczone na zasilenie budżetu i innych funduszy, np. Funduszu Nauki i Technologii.
- ▲ Prywatyzacja przez giełdę nie budzi niepokoju co do przebiegu procesu prywatyzacji – jawność i przejrzystość.
- ▲ Optymalizacja kosztów – nieponoszenie kosztów nadzoru nad spółką.
- ▲ Doprowadzanie do wzrostu efektywności gospodarki poprzez zwiększanie udziału własności prywatnej.
- ▲ Wzrost akceptacji społecznej dla procesów prywatyzacyjnych dostępnych dla każdego np. poprzez akcjonariat obywatelski.

Inwestorzy:

- ▲ Możliwość nabycia akcji spółek (także dużych i stabilnych liderów rynkowych) i zostania inwestorem.
- ▲ Możliwość szybkiego i znacznego zysku ze sprzedaży akcji spółek Skarbu Państwa (w przypadku krótkofalowej strategii zakupu akcji).
- ▲ Wpływy z dywidendy wypłacanej akcjonariuszom.
- ▲ Polacy inwestujący na giełdzie stają się bardziej świadomymi inwestorami – dzięki informowaniu o procesach prywatyzacyjnych następuje wzrost wiedzy o rynku kapitałowym.

Biura maklerskie:

- ▲ Zysk za pośrednictwo i doradztwo przy ofercie publicznej.
- ▲ Zwiększenie liczby klientów domów maklerskich oraz rachunków otwartych przez inwestorów indywidualnych.
- ▲ Prywatyzacja państwowych spółek przyciąga na giełdę inwestorów indywidualnych, którzy stają się klientami domów maklerskich.
- ▲ Prestiż i reklama dla biur maklerskich obsługujących wprowadzanie na giełdę największych państwowych spółek.

Prywatyzowana spółka:

- ▲ Efektywniejsze zarządzanie.
- ▲ Łatwiejszy dostęp do kapitału np. przez dodatkową emisję akcji na giełdzie.
- ▲ Prestiż – spółki notowane na giełdzie są lepiej postrzegane przez inwestorów czy banki.
- ▲ Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstwa na rynku.
- ▲ Modernizacja i rozwój firmy.
- ▲ Poprawa sytuacji finansowej firmy.
- ▲ Transfer nowoczesnych technologii.
- ▲ Większe możliwości inwestycyjne.
- ▲ Nowi inwestorzy indywidualni.

Giełda:

- ▲ Wzrost zaufania do GPW.
- ▲ Zwiększenie liczby inwestorów indywidualnych na parkiecie.
- ▲ Wzrost atrakcyjności giełdy dla inwestorów zagranicznych np. poprzez wprowadzanie na GPW liderów rynkowych w danej branży.
- ▲ Giełda staje się centrum finansowym regionu – kolejne debiuty sprawiają, że banki inwestycyjne tworzą swoje siedziby w Warszawie.

2.

Tekst pomocniczy: „Czy przychody są najważniejszym argumentem, który przemawia za prywatyzacją?”

„Nie – ważniejsze jest to, że na pozytywnych konsekwencjach prywatyzacji korzysta całe społeczeństwo, ponieważ poziom życia jest wyższy w gospodarkach opartych na własności prywatnej. Prywatyzacja służy też pracownikom spółek, pozwalając na zachowanie miejsc pracy i wzrost płac, społeczności lokalnej poprzez wspieranie rozwoju regionów i inwestycje infrastrukturalne. Przede wszystkim jednak ma znaczenie dla rozwoju polskich przedsiębiorstw na konkurencyjnym rynku, umożliwiając niezbędne inwestycje – prywatny właściciel jest z zasady efektywniejszy niż państwowy. Jednocześnie poprzez modernizację i rozwój polskich firm przyczynia się do wzrostu całej gospodarki, co ma znaczenie w aspekcie międzynarodowej pozycji Polski. Kontynuowanie prywatyzacji jest wreszcie elementem dokończenia procesu transformacji: udział państwa w polskiej gospodarce nadal wynosi ponad 20%, a w krajach rozwiniętych, do których poziomu rozwoju dążymy, ok. 10%. Co więcej, podczas kryzysu finansowego przychody z prywatyzacji umożliwiają ograniczanie długu publicznego i korzystania z kredytów, których spłatą obarczy się następane pokolenia. Są także alternatywą dla podwyższania podatków. Obok zagwarantowania przychodów do budżetu państwa priorytetem MSP [Ministerstwa Skarbu Państwa] jest rozwój i modernizacja polskich przedsiębiorstw. Decydując się, mimo kryzysu finansowego, na prywatyzację przez giełdę, MSP wychodzi z założenia, że ten sposób prywatyzacji przyczynia się do wzmocnienia polskich firm i tym samym całej gospodarki. Pozyskane na GPW [Giełdzie Papierów Wartościowych] środki finansowe poprzez umożliwienie niezbędnych inwestycji służą budowie wartości spółek i ich rozwojowi na konkurencyjnym rynku europejskim. Z tego powodu MSP traktuje wszystkie przeprowadzone debiuty giełdowe jako wielki sukces.”

Źródło: www.msp.gov.pl/portal/pl/314/8076/Dane_na_1062010_r.html

Uwaga!

Materiały do kserowania dla zespołów (należy poprzecinać wzdłuż przerywanych linii i włożyć zestawy do oddzielnych kopert dla każdego z zespołów).

Szansa na wyższe zarobki – adekwatne do efektów i wyników pracy.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Podnoszenie kwalifikacji, szkolenia, rozwój zawodowy pracowników.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Możliwość awansu i zmiany stanowiska.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Możliwość nieodpłatnego nabycia do 15% akcji pracowniczych.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Przychody z prywatyzacji mogą zostać przeznaczone na zasilenie budżetu i innych funduszy, np. Funduszu Nauki i Technologii.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Polacy inwestujący na giełdzie stają się bardziej świadomymi inwestorami – dzięki informowaniu o procesach prywatyzacyjnych następuje wzrost wiedzy o rynku kapitałowym.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Prywatyzacja przez giełdę nie budzi niepokoju co do przebiegu procesu prywatyzacji – jawność i przejrzystość.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Optymalizacja kosztów – nieponoszenie kosztów nadzoru nad spółką.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Doprowadzanie do wzrostu efektywności gospodarki poprzez zwiększanie udziału własności prywatnej.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Wzrost akceptacji społecznej dla procesów prywatyzacyjnych dostępnych dla każdego np. poprzez akcjonariat obywatelski.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Możliwość nabycia akcji spółek (także dużych i stabilnych liderów rynkowych) i zostania inwestorem.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Wpływy z dywidendy wypłacanej akcjonariuszom.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Zysk za pośrednictwo i doradztwo przy ofercie publicznej.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Zwiększenie liczby klientów domów maklerskich oraz rachunków otwartych przez inwestorów indywidualnych.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Prywatyzacja państwowych spółek przyciąga na giełdę inwestorów indywidualnych, którzy stają się klientami domów maklerskich.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Prestiż i reklama dla biur maklerskich obsługujących wprowadzanie na giełdę największych państwowych spółek.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Efektywniejsze zarządzanie.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Łatwiejszy dostęp do kapitału np. przez dodatkową emisję akcji na giełdzie.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Prestiż spółki notowane na giełdzie są lepiej postrzegane przez inwestorów czy banki.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstwa na rynku.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Modernizacja i rozwój firmy.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Poprawa sytuacji finansowej firmy.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Transfer nowoczesnych technologii.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Większe możliwości inwestycyjne.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Nowi inwestorzy indywidualni.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Wzrost zaufania do GPW.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Zwiększenie liczby inwestorów indywidualnych na parkiecie.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Wzrost atrakcyjności giełdy dla inwestorów zagranicznych np. poprzez wprowadzanie na GPW liderów rynkowych w danej branży.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Giełda staje się centrum finansowym regionu – kolejne debiuty sprawiają, że banki inwestycyjne tworzą swoje siedziby w Warszawie.

Kto korzysta na prywatyzacji?

Możliwość szybkiego i znacznego zysku ze sprzedaży akcji spółek Skarbu Państwa (w przypadku krótkofalowej strategii zakupu akcji).

Kto korzysta na prywatyzacji?

Pracownicy

Kto korzysta na prywatyzacji?

Skarb Państwa

Kto korzysta na prywatyzacji?

Inwestorzy

Kto korzysta na prywatyzacji?

Biura maklerskie

Kto korzysta na prywatyzacji?

Prywatyzowana spółka

Kto korzysta na prywatyzacji?

Giełda

Kto korzysta na prywatyzacji?
